

A TENGERPART

NAPILAP.

VII. évfolyam.

FIUME, szombat 1910. január 15.

13. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda teleironszáma (sürgős esetekben) 932.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy hóra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Közlekedési miniszterium.

A távozó kereskedelemügyi miniszterium munkálatai közül többek közt — állítólag — visszamaradt egy terv, amelyről az utóbbi időkben mind a politikai válsággal, mind az államvasutak helyzetével kapcsolatban, nem egyszer esett szó. A közlekedési miniszterium tervéről beszélünk, amelyre vonatkozólag egyik-másik lapársunk már részleteket is közöl. Beavatott körökben is tartja magát a hír, hogy a közlekedési miniszterium tervével komolyan és behatóan foglalkozott a kereskedelemügyi kormány, sőt az új miniszterium tervét el is készítették.

E hírek szerint a tervbe vett új miniszteriumot az osztrák vasuti miniszterium mintájára tervezik és nemcsak szorosán a vasuti, de a közlekedés minden ágazatára kiterjedő ügyeket is fölvettek hatáskörébe. Eszerint tehát a közlekedési kormány körébe tartoznának a vasuti, hajózási és utügyek, illetve az ezen ügyek intézésével megbízott szakosztályok, melyeket kiegészítenének a vasuti és hajózási főfelügyelőséggel és az államvasutak mai igazgatóságaival, mely utóbbira, mint közbeneső hatóságra többé szükség nem volna. Azok, akik a terv részleteinek ismeretével bírnak, azt is mondják, hogy az üzletvezetőségeket porosz mintára üzletigazgatóságokká szerveznék át, a mainál sokkal szélesebb hatáskörrel ruházna föl a miniszterium közvetlen hatáskörében.

A tervezés ilyen stádiumában, amikor pozitív értesülésekkel még nem bírnak és amikor a politikai válságban beállott forrulat nagyon is kétségessé teszi, hogy ez az új miniszterium a közel jövőben felállíttatik-e, nem foglalkozhatunk érdemben a kérdéssel. Annyi bizonyos, hogy gazdasági életünk fejlődésével a kereskedelemügyi kormányzat hatásköre és munkaköre felette kibővült és megnövekedett s hogy e megnövekedett munkakörben a közlekedésügy minden ágát avval a kivételes intenzivitással nem lehet kezelni, mint ahogy azt a kivételes viszonyok folytán történnie kellett volna. Az organizációban szükséges és régóta sürgetett újításokat nem vitték keresztül és bár az előmunkálatok befejeztettek s a célszerű decentralizáció elve el van fogadva, a válság a végleges megoldást megakasztotta. A beruházások az 1908: XXXA. t.-c. alapján folytak az elmúlt évben. Tudjuk, hogy befejezést nyertek a balatoni, baja—bátaszéki és déda—gyergyószentmiklósi, jelenleg pedig építés alatt vannak: a szabadka—bajai és a bátaszék—dombovári vonalak. Építik ezenkívül a komárom—érsekújvári és a gombos—erdői vonalakat. Az elmúlt év munkálatai közé tartozik a galánta—zsoinai, rákos—ujszázi és cegléd—szolnoki második vágány fektetése. De az elvégzett földmunkák mellett egész erdeje van a még sürgősen megoldandó műszaki, adminisztratív és egyéb ügyeknek. Ha az égetően szükséges munkálatok nagy tömegét látjuk és ha meggondoljuk, hogy vasuti

politikánk elé az osztrák tarifaháború milyen nagy kérdést és főleg a teljesen koncentrált munkának milyen nagy kötelességét hártotta, azt kell mondanunk, hogy a közlekedési ügyeknek kivételes kezelését a szükség parancsolja. Kétségtelen, hogy a vasuti ügyeknek a kereskedelemügyi miniszterium hatalmas megnövekedett ügyköréből való külön kezelése sok jót is hozhat.

UJDONSÁGOK.

— **Havazás.** Szokatlanul szeszélyes az időjárás a tengermelléken. Egyik napon megszöven és eső, a másik napon pedig a scirocco jelentkezik, hogy legközelebb a két ellentétes szél küzdelme óránként változó időjárást okozzon. Így történt a napokban is, amikor a majdnem három napig tartó ködös, nyirkos idő után hirtelen megeredt a zuhogó scirocco eső, hogy egy éjszaka után a csapadék megfagyjon s hó alakjában hulljon le a tengert körülövező hegyeken. A havazás azonban most bőséges volt, mert amíg eddig csak havas foltokat láttunk a hegyek ormain, tegnap már a hótakaró igen mélyen lenyúlt a hegyek tenger felőli oldalán. Természetesen a nagy hőtömeg befolyással volt a hőmérsékletre is, amely erősen leszállott. Említésre méltó, hogy amíg napokkal ezelőtt Magyarország legmelegebb pontja napokon át Fiume volt, addig a hegyeken történt havazás megfosztott bennünket az északiabbak irigylésétől.

— **Látogatás.** Várady Árpád dr. címzetes püspök a kultuszminiszterium osztálytanácsosa és Robicsek Gyula kanonok, a budapesti papnevelő intézet igazgatója, akik, mint már jelentettük, tegnap Fiuméba érkeztek, ma látogatást tettek *Wickenburg* István gróf kamarás, kormányzó-helyettesnél.

— **Egyházi ájtatosság a kivándorlók részére.** Németországban éveken ezelőtt valóságos egyesület alakult, amely célul tűzte ki, hogy a kivándorlók vallási szükségleteiről gondoskodjék. A Berlinben székelő Szent Rafael egyesület mintájára a Katolikus Népszövetség felügyelete mellett Magyarországon is létesítettek hasonló intézményt, amely mint Szent László egyesület működik. Az egyesület most úgy igyekszik feladatának megfelelni, hogy a tulnyomó részben katolikus kivándorlók részére Fiumében is egyházi ájtatosságokat rendez. A nemes és vallásos cél megvalósíthatása érdekében tegnap Várady Árpád dr. címzetes püspök, a kultuszminiszterium osztálytanácsosa és Robicsek Gyula kanonok, a fővárosi papnevelő intézet igazgatója Fiuméba érkeztek, hogy az illetékes tényezőkkel tárgyalhassanak. Érintkezésbe léptek Kukanics dr. fiumei plébános, Martinec apáttal s az ezen alkalommal Fiuméba jött Zvetko Mátéval, a novi-i vikariusal. A tanácskozás eredménye egyelőre az, hogy Simichen Albert fiumei állami iskolai hitoktatót megbízták a kivándorlók részére egyházi ájtatosságok és szent misék rendezésével. A megállapodás szerint a szükséghez mérten a Piazza Zichyn levő kapucinus templomban lesznek a vallásos ájtatosságok, minthogy ez a templom

van legközelebb a kivándorlói palotához. Ezenkívül felmerült egy más terv is, amelynek megvalósításához azonban püspöki jóváhagyás is szükséges. A kivándorlók lelki gyakorlatait már tegnap délután meg is kezdték, amikor a kapucinusok templomában Várady Árpád dr. címzetes püspök magyar hitszónoklatot tartott, amelyen a fiumei papság is megjelent. Várady dr. hitszónoklatát mint értesülünk, ma délután öt órakor ugyanott német nyelven megismételti.

— **Kivándorlói hajóvizsgálat.** A Cünard hajóstársaság kikötőnkben horgonyzó „Pannonia” gőzösén Jekelfalussy Zoltán kamarás, miniszteri tanácsos, a kivándorlói biztosi hivatal vezetője, ma délelőtt tartotta meg a szokásos hajóvizsgálatot a vizsgáló bizottság jelenlétében. Jekelfalussy egyúttal a hajószemélyzetet is ellenőrizte. Itt említjük meg, hogy Várady Árpád dr. címzetes püspök, a kultuszminiszterium osztálytanácsosa és Robicsek Gyula a budapesti papnevelő intézet igazgatója a Pannoniát is megszemléltek s az ott tapasztalt tisztaság és rendről elismeréssel nyilatkoztak.

— **Kabaré mulatság.** Az icsicsi-szanatorium, Glück József dr. főorvos vezetésével holnap szombaton január 15-én, a szanatoriumi könyvtár alapja javára, az intézet nagytermében táncal egybekötött cabaret-estét rendez. Belépti díj nincs. Adományokat a könyvtár alapjára elfogadnak. Büfféről, külön villamos kocsiról gondoskodás történt.

— **Feledékeny bevásárolónő.** Chersina osztéria tulajdonosnő ma elpanaszolta a rendőrségen, hogy tojásvásárlás közben megkárosították. A károsult asszony ugyanis egy isztriai asszonytól vásárolt tojást s mikor az árut kifizette, husz koronát tartalmazó pénztárcáját az áruasztalon felejtette. Később, mikor a tárca hiányát észrevette, visszament a tojáskereskedőnőhöz s követelte, hogy pénztárcáját adja vissza. Ez azonban a feledékeny asszonyt elutasította. Minthogy Chersina megkárosítónőjéről csak ennyit tud, hogy Isztriában lakik, a rendőri nyomozás valószínűleg eredménytelen marad.

— **Elvesztett Wertheim kulcsok.** Weitzer Adolf kereskedő ma délelőtt bejelentette a rendőrségen, hogy Wertheim rendszerű pénzszekevényének három kulcsát s azonkívül egy más kulcsot is elvesztette.

— **Különös természeti jelenség.** A norvégiai Roa és Hønefos községeket összekötő vasuti vonal a lehető legcsodálatosabb hegyhátton vezet keresztül. Míg köröskörül a hegyeket hatalmas hórétegek fedik, a hegyhát teljesen mentes a hótól, sőt ha a magasabb hegyekről hőtömeg zuhan rá, ez menten elolvad és a nedvesség gőzzé változva száll el. A jelenség oka az, hogy a hegy belseje telítve van kén-tartalmú forrásokkal, melyek állandóan melegen tartják a hegyhátat. A kén szaga mértőföldre érezhető. De ennek a jelenségnek meg van aztán az a kellemetlen következménye is, hogy a vasuti vonal alapépítményét minden évben újra kell építeni, mert a talajmelegség tönkreteszi a talpfákat.

— **Új pénztintézet Zágrábban.** Pro-metno akcionarsko društvo, Verkehr A.-G. — céggel Zágrábban új részvénytársaság alakult 1.200.000 K alaptőkével (1200 drb 1000 K-s részvény), melynek célja a kölcsönök nyújtásán

és betétek gyümölcsötzetésén felül, vállalatok alapítása, ingók és ingatlanok vétele és eladása és bérletügyletek kötése. Igazgatóság: Belits Nesztor S., Muacevic Vasa, Matijevic Vladimir, Dobrovic Izidor, Giermanovic Acim, Velisavjevic György.

— **Ha'álozás.** Szigethy Ferenc miniszteri tanácsos január 11-én Abbaziában, ahol szivbajának gyógyítása céljából időzött, meghalt. Az elhunyt alig pár nappal ezelőtt nyerte el a miniszteri tanácsosságot.

— **Aki még a börtönben is csal.** Strassnof Ignác ismert szédelőt, akit tudvalevőleg tavaly több horvát politikai személyiségnél elkövetett csalásai miatt Zágrábban három évi súlyos börtönre ítélték, szerdán kellett volna szabadonbocsátani. Mindazonáltal nem helyezték szabadlábra hanem beszállították a mitrovicai törvényszékhez, minthogy büntetés ideje alatt is különböző csalásokat követett el. Amíg ugyanis a zágrábi börtönben volt, a háztartási irodában alkalmazták, mely alkalmat felhasználta arra, hogy különböző hamisított fuvarlevelek révén szállítók útján Fiuméba és más helyekre pénzeket utaltasson ki. A csalást felfedezték és ezért Strassnofot újra a törvényszék elé állítják.

— **Zsebtolvajok az olasz vasutakon.** Az utazási saison beálltával, midőn a vagyonos turisták tizezrei lepik el Olaszország földjét, gombamódra szaporodnak az olasz vasuti vonalak utazó tolvajai. Az olasz belügyminisztérium minden óvintézkedése hiábavalónak bizonyult. A tolvajok odafurakodnak a máhavigálatához, a jegyváltó pénztárakhoz és megdézsmálják az utazó közönségnek úgy a máhait, mint a zsebeit. Igen ajánlatos tehát, ha a nagy számú magyar, aki Olaszországba utazik, megfedkezék meg a szükséges óvatosságról. Ékszerfelét nem szabad egyszerűen feladott máhák közé csomagolni, hanem azt biztosítva kell feladni. Amit pedig magunkkal viszünk, azon rajta legyen a szemünk. Legjobb minden értékeset a belső zsebben hordani és pénztárak előtt, valamint minden tolongásban jól begombolni a felső kabátot. Még így is ki vagyunk téve a veszedelemnek, hogy az ügyes kezű zsebtolvaj éles késével felmetszi a kabátot, hogy zsákmányhoz jusson.

— **Munkások és munkaadók harca Triesztben.** Triesztben nyomdásztrájk van kitörőben. A nyomdatulajdonosok és szedők még 1906-ban megállapodásra léptek és e megállapodás 1913-ig maradt volna érvényben. De a tulajdonosok tudomást szereztek, hogy a szedők burkolt formában sztrájkot szerveznek s hogy a sztrájk megelőztessék, a tulajdonosok felmondták összes szedőiknek, betartva a törvényes 15 napi felmondási időt. A gépszedőkre nem vonatkozik a dolog, mert velük külön megállapodása van a tulajdonosoknak és valószínű, hogy sztrájk esetén a lapok akadálytalanul megjelenhetnek. A szedők sztrájk valószínűleg csak kezdete egy általános trieszti munkásmozgalomnak, amely ki fog terjedni az egész adriai tengermellékre. A mozgalom főoka az egyre nagyobb drágaság.

— **Lovak Görögország részére.** Megírtuk, hogy a görög kormány 118 lovat rendelt Magyarországon. A Szabadkáról érkezett lovakat ma a „Christophoros” görög gőzös Piraeuszba szállította.

— **Kivándorlás Fiumén át.** A fiume rév hivatal közlése szerint a múlt év december havában 2615 kivándorló indult el a fiumei kikötőből Amerikába, míg az 1908. év ugyan-ezen havában csak 2116 kivándorló utazott el. Az 1909. év folyamán Fiumén összesen 37,924 kivándorló indult New-Yorkba, ellenben az 1908 évben 22,619 kivándorló hagyta el az országot. A kivándorlókat a múlt évben az „Ultonia”, „Pannonia”, „Slavonia”, „Caronia” és a „Carmania” szállították amelyek összesen huszonöt utat tettek meg. A kivándorlók között legtöbb volt a magyar és horvát.

— **Cukorlopás.** Gergucovich József és Jochich János bencovazi huszonkét éves napszamosok tegnap a szabad kikötő 17. számú raktárából hat kiló cukrot loptak el. Az örök azonban a lopást észrevették s a két tolvajt a rendőrségre kísérték, ahol mindkettőt letartóztatták.

— **Kereskedelmi szerződésünk Bulgáriával.** Megemlékeztünk már azokról a tárgyalásokról, amelyek a monarchia két állama és Bulgária között a kereskedelmi szerződés meghosszabbítása dolgában megindult. A meghosszabbítást elvben mindkét fél kimondta, s

most már csak a formáról van szó, amelynek keretében a szerződés meghosszabbítása megtörténhetik. Egy szófiai jelentés szerint az osztrák-magyar küldöttség erre vonatkozólag jegyzékre választ kap, amely szerint a bolgár kormány hozzájárul a legmagasabb kedvezmények egy évi meghosszabbításához.

— **Cukoriparunkról.** Ismeretes, hogy cukoriparunknak régóta volt oly kedvező éve, mint 1908-ban, amikor cukorkivitelünk értéke 36.8 millió koronáról 57.4 millió koronára szökkent fel. Nem lesz érdektelen tehát az a statisztika, amit a cukoripar 1908. évi helyzetéről most közöl a kereskedelmi miniszter. Észert 1908-ban volt 22 cukorgyárunk, amelyekben 404 gőzgép szolgáltatta a hajtóerőt, amely összesen 20,669 lóerőre rugott, ami az előző évvel szemben 696 lóerővel való szaporodást jelent (3.5 százalék). Ezenkívül 3 vízművet alkalmaztak a termelésnél. A gyárak összesen 17,278 munkást alkalmaztak ez évben, 959-el többet, mint 1907-ben. A gyenge cukorrépa-termés miatt csökkent azonban a földolgozott répa mennyisége 23.25 millió mm.-ról 17.41 mm.-ra. Emiatt a termelt cukorrépa mennyiség is csökkent 3.09 millió mm.-ra, ami az 1907. évvel szemben 16.8 százalékos hanyatlást mutat. A nagy készletek azonban mégis lehetővé tették, hogy a kivitelnél eleget tehesünk a különösen India részéről megnyilvánult nagy keresletnek. Mivel pedig 1908-ban tudvalevőleg a cukorbehozatal 13.9 millió koronáról 13.7 millióra csökkent, végeredményében az 1908. évi cukorkivitel többetünk az előző évi 22.9 millió koronáról 33.7 millió koronára emelkedett.

— **Bosnyák cimere a bosnyák vasutakon.** A boszniai és hercegovinai vasutak az annexióig katonai vasutak, rajtuk volt a k. u. k. jelzés és a kétféjű sas. Az annexió után a bosnyák vasutat országos vasúttá nyilvánították és mint Szerajevoból jelentik, a közös pénzügyminiszter elrendelte, hogy a bosnyák országos cimert fessék rá a vasuti kocsikra.

— **Elsikkasztott képeslevelezőlapok.** Herzer fiúmei kereskedő feljelentést tett a rendőrségen Sandrovich Rudolf fiúmei egyén ellen. A feljelentés szerint Herzer három darab képeslevelezőlapot adott át Sandrovichnak elárúsításra. Sandrovich a megbízatásnak eleget is tett, a pénzzel azonban nem számolt el. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **A bosnyák „alkotmány” a magyar érdekek ellen.** Még meg sincs Boszniának és Hercegovinának az az ugynevezett alkotmánya, már is az a hír járja, hogy a boszniai alkotmány életbeléptetése után egy királyi kézirat fog napvilágot látni, amely Bosznia és Hercegovina területein az okkupáció óta engedélyezett összes szabadalmakat meg fogja szüntetni. Ennek az intézkedésnek Bosznia és Hercegovina közgazdasági életében nagy jelentősége van, mert ezzel megszűnnek azok a szabadalmak, amelyeket a bosnyák Landesbank, a Wiener Bankverein alapítása és a bécsi Unió bank bosnyák fiókja az okkupáció óta élveztek, s amelynek birtokában Bosznia és Hercegovina iparának, kereskedelmének és gazdaságának hozamát az osztrák pénzügyintézetek javára értékesíthették. Az osztrákok oly féltékenyen s olyan vehemenciával védelmezték érdekeiket, hogy akkor, amikor a Kereskedelmi Bank által alapított bosnyák Agrár bank szabadalmat nyert Bosznia és Hercegovinában, minden követ megmozdítottak, minden befolyást érvényesítettek, hogy Bosznia és Hercegovina közgazdasági életében valahogy a magyar tőke ne veszélyeztethesse az osztrák tőke egyeduralmát. Mert arra nem gondolunk, hogy a szabadalmak megszüntetése kizárólag a magyar bankalapításra vonatkoznék. Jóllehet, az osztrák kormány mindent elkövetett, hogy a magyar bankalapításnak ártson s a magyar kormány nem tudta megtörni a keresztény-szociálisták befolyását, akiknek sikerült annyira akadályt összehordani a magyar alapítás ellen, hogy az még ma sem kezdte meg működését. Magyarország vére, pénze táplálja azt az erőt, amely Boszniát és Hercegovinát jelenlegi helyzetében megtartotta, de az osztrák kapzsiság ennek dacára sem akarja megtörni, hogy a magyar tőke is megvesse a lábát az okkupált tartományokban és inkább feláldozza a maga érdekeit, semhogy a magyar tőkének bárminő szerepe lehessen Bosznia és Hercegovina iparának, kereskedelmének és gazdaságának felvirágoztatásában.

— **A kikötőből.** Január 14. Érkezett: „Illiria” osztrák gőzös Triesztből üresen;

„Kalmi” görög gőzös Santorinoból 278 tonna szantorinfölddel; „Orseolo” olasz gőzös Calcuttaból 2400 bál jutával és 200 tonna vegyes áruval; „Josephine” osztrák gőzös Triesztből 927 hordó olajjal, 240 zsák kávéval, 4050 drb. rézzel, 525 darab ólommal és 40 tonna vegyes áruval.

Indult: „Christophoros” görög gőzös Piraeuszba 118 lóval.

Távirat ◀▶ Telefon

Khuen gróf tárgyalásai.

BUDAPEST, jan. 14. Khuen-Héderváry Károly gróf deszignált miniszterelnök ma délelőtt folytatta tárgyalásait. A gróf majdnem egy órán át tanácskozott Radvánszky Bélával. Majd Lukács László kereste fel az új miniszterelnököt, akivel mintegy fél óráig értekezett. Ezután Khuen gróf Láng Lajos volt kereskedelemügyi miniszter lakására hajtatott, majd visszatért lakására, ahol Zichy János grótot és Kabos Ferencet fogadta. Héderváry gróf végül a Nemzeti Társaskörbe is ellátogatott, ahol kijelentette, hogy a kabinet alakítási tanácskozások befejezés előtt állanak. Azonban még délután is lesz néhány konferenciája s ezért bécsi útjának időpontját egyelőre nem tudja megállapítani.

A kabinet névsora.

BUDAPEST, jan. 14. Politikai körökben hire jár, hogy a Khuen kabinet valószínűleg még ma megalakul. A kabinet tagjai a következők lesznek:

Miniszterelnök és belügyminiszter: Khuen Héderváry Károly gróf.

Pénzügyminiszter: Lukács László.

Kereskedelmi miniszter: Hieronymi Károly.

Kultuszminiszter: Berzeviczy Albert.

Igazságügyminiszter: Székely Ferenc.

Földművelésügyi miniszter: Serényi Béla gróf.

Honvédelmi miniszter: Hazay Samu.

Király személye körüli miniszter: Zichy János gróf.

A kabinet bemutatkozása.

BUDAPEST, jan. 14. Hir szerint az új kabinet tagjai holnap tartják meg első értekezletüket, majd hétfőn a király kezébe leteszik az esküt s a hét végén mutatkoznak be a képviselőházban. A bemutatkozás előtt azonban Khuen-Héderváry tudatni fogja a pártvezérekkel, hogy a választások elrendelése végett indemnitást fog kérni.

Bécsi lap felhívása Khuenhez.

BÉCS, jan. 14. A „Zeit” mai számában vezetőhelyen a következőket írja: Mielőtt Khuen-Héderváry gróf kormányprogramja ismert lett s a kabinetje megalakult volna, a két függetlenségi párt bekötött egymással s közös zászló alatt fognak Khuen gróf ellen fordulni. A „Zeit” ezért figyelmezteti a deszignált miniszterelnököt, hogy mivel a jelen parlamentben való szereplése ugys vereséggel jár, ne késlekedjék, hanem haladéktalanul oszlassa fel a képviselőházat.

Megcáfolt értekezés.

BUDAPEST, jan. 14. A Magyar Távirati Iroda szerint az a hír, mintha a deszignált miniszterelnök Erdődy gróf és Hideghéthy horvát főispánokat magához kérte volna, hogy velük a horvát báni állás betöltése iránt értekezzenek, nem felel meg a valóságnak.

Eltűnt kereskedő.

ARAD, jan. 14. Róth Béla gazdag kereskedő nyomtalanul eltűnt. A hét elején Kassára utazott, tanuvallomások szerint azonban Szolnokon kiszállott a vonatból, hogy a Hatvan

felé haladó vonattal folytassa útját. Azóta azonban nyoma veszett. Azt hiszik, hogy bünténynek esett áldozatul.

Spanyol katonatisztek tüntetése.

MADRID, jan. 14. Több madridi katonatiszt tegnap egy katonai lap szerkesztősége előtt tüntetést rendezett, mert a lap támadást intézett a marokkói háboruban résztvevők segélyezése ellen. A tüntetés miatt a kormány felfüggesztette mindazon csapatok parancsnokait, amely csapatokban a tüntető tisztek szolgálnak. A tüntetőket és a tüntetés szervezőit ezenkívül börtönre is ítélték.

Körözött sikkasztó.

BUDAPEST, jan. 14. A budapesti büntetőtörvényszék vizsgálóbírája elfogatási parancsot adott ki Székely József ügyvédjelölt ellen, aki Kass Gyula dr. ügyvédtől tízezer koronát elsikkasztva, megszökött.

Lipót király hagyatéka.

BERLIN, jan. 14. Brüsszelből táviratozzák, hogy a kóburgi részvénytársaság, amelyet Lipót király négy nappal halála előtt alapított, valószínűleg fel fog oszlani, mert különben az a veszedelem fenyegeti, hogy a három hercegnő a belga törvényszék előtt eredményesen pörölné a társaságot. Lujza hercegasszony és Lónyay Stefánia grófné szombaton ismét Brüsszelbe érkezik, hogy megelőzőleg ügyvédekkel és a király végrendeletének végrehajtóival tárgyaljanak az örökség felosztásáról. Január 17-én fogják felosztani a három hercegnő közt a hivataltos hagyatékat, amely egyelőre csak 14 millió frank. Gofinet báró sietteti a felosztást, mert meg akarja szabadítani Lujza hercegasszonyt hitelzőinek zaklatásaitól.

Rablógyilkosság Hamburgban.

BERLIN, jan. 14. Hamburgból táviratozzák, hogy ma éjjel kirabolták és meggyilkolták Merkli Lujza zálogközvetítőt. A gyilkosság éjfél tájban történt. Az áldozatot felfeszített vaszekerénye mellett találták, az ékszerek ki voltak dobálva a szekrényből, mert a gyilkos csak a pénzt rabolta el. Az öreg asszony nyakát beretvéval metszette át a gyilkos, miután kalapáccsal fejbe kólintotta. A tetteseknek eddig még nem sikerült nyomára akanni.

Kréta megvásárlása.

RÓMA, jan. 14. Bizalmas jelentések szerint Róma, Athén és Konstantinápoly között már két-három hét óta bizalmas tárgyalás folyik a kréti kérdésnek békés és az összes feleket kielégítő megoldásról. A tárgyalás abban az irányban mozog, hogy Törökországot rábírájk arra, hogy a nagyhatalmakkal való megállapodás alapján megfelelő összeg ellenében átengedje Krétát Görögországnak, aminek ellenében nemzetközi konferencián a nagyhatalmak örök időkre garantálnák Törökországnak mostani birtokállapotát.

Nikita utazásai.

BERLIN, nov. 14. Egy Cettinjből érkezett távirat jelenti, hogy Nikita fejedelem februárban Szentpétervárra utazik s onnan visszatérve Belgrádban tesz látogatást.

Hajókatasztrófa.

LONDON, jan. 14. Az Oregonban levő Marshfieldből érkezett távirat szerint a „Southern Pacific Railroad“ hajóstársaság „Czarina“ nevű gőzösét a hullámok a parthoz csapták. A hajó rögtön elsüllyedt. A személyzeletből mintegy harmincan a vízbe fulltak.

San Franciscóból érkezett távirat szerint a gőzöst sikerült a víz felszínére hozni s most a kikötőben vesztegel.

Elhamvadt gyártelep.

LONDON, jan. 14. Az Evansa posztógyárban, amely a legnagyobb gyárak közé tartozik, ma lámparobbanás következtében tűz ütött ki. A tűz oly rohamosan terjedt, hogy a hatalmas gyártelep csakhamar elhamvadt. A kár óriási.

„A Tengerpart“ előfizetési ára:

Egész évre 24 korona
Fél évre 12 „
Negyedévre 6 „
Egy óra 2 „
Egyes szám ára 6 fillér.

„A Tengerpart“ szerkesztősége és kiadóhivatala:
Vicolo dell' Ospedale Wurzer-ház I. em.
Telefon 229. sz.

BAUER GRÜNWALD A magyarok
GRAND HOTEL D'ITALIE OTTHONA

VELENCÉ-
BEN
Elsőrendű szálló. — Kitűnő konyha.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.

Egy óriási tétel kiváló finom perzsa- és szmirna-szőnyeg

érkezett, melyeket rendkívül olcsón árusítok ki.

Szekulesz-féle japán-áruház

Fiume Via Alessandrina. -- Szabad megtekintés.

Hungária-szálló étterme

Fiume Deák Horzó.

Kitűnő magyar konyha. Kifogástalan italok!

Olcsó havi előfizetés. Gondozott tekepálya.

Farsangi reggeli népies áron.

Zulajdonos

Szmrecsányi Miklós.

Ertesítem a n. é. közönséget, hogy

asztalos műhelyemet

Via Risorta 20. szám alatt megnyitottam.

Jó munkáért kezességet vállalok s javításokat pontosan eszközök.

Meghívásra házhöz jövök.

Kiváló tisztelettel

Brávác József

BONAVIA

nagyszálló és étterem

Fiume Via Edmondo de Amicis 4. szám a város központjában.

56 szoba. Tágas éttermek. Nyáron szép kerthelyiséggel

Magyar konyha. Tiszta magyar és külföldi borok.

Kőbányai Polgári Sör.

Estéknént Jonás Gyula hírneves cigányzenekarának hangversenye.

Scala Nándor tulajdonos

Alapított 1850-ben.

Cante Giuseppe

nagy butorraktára

és asztalos műhelye

Fiume, Via Cappuccini 4. sz.

Nagy választék modern luxus butorokban. Vas-, réz- és kárpitos butorokban. Szolid és elegáns kivitelben.

AJÁNLOK

kitűnő bőröspecsenyét

Friss kocsonyahus kilgrként I K. 20 f. — Kedden és pénteken friss májas és véres hurka, naponta friss tormás virsli és szafaládé valamint minden egyéb hentesáru legjobb minőségben olson kapható

Szathmáry Györgynél

Főüzlet Vicolo Germania I. sz.

Telefon 987. sz.

Fióküzlet I. Vásárcsarnok 17. sz.

Telefon 11-72. sz.

Lederer penzio Abbazia.

Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban. Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

Butorozott szoba

(villanyvilágítás és fürdőszobával) I. emeleten kiadó. Cim a kiadóban.

VARIETÉ

ORIENTALE

Fiume, Via Lavatoio (Uj Kucich-ház)

Tíz kiváló művészi erőből összeállított műsor.

Elsőrendű magyar énekesnők.

Kezdet 9 órakor. Belépti díj 1 korona.

Tulajdonos: Pesaro Vittorio.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására adni, hogy kávéházamban a farsang ideje alatt

Horváth Sándor jőnevű zenekara hangversenyez.

Szives pártfogást kér

Vassilich Marco

sz. „Eropa“ kávéház tulajdonosa.

„DE LA VILLE“ SZÁLLODA, KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM FIUME, DEAK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —
Az étteremben délelőtt 9 órától izletes
villásreggeli olcsó áron.
A kávéházban esténként **HORVÁTH PALI**
cigányzenekara **GÁBOR** kisbögös szólistá-
val hangversenyez.
Minden szombaton este dísznótor.
Minden vasárnap d. u. 4-6 uzsonnazene.
TULAJDONOS:
ifjú **BUDAI KÁROLY**

Fizetéses gyakornok vagy
fiatal komptoirista
helybeli irodába azonnal felvétetik.
Cím a kiadóban.

Varieté Hotel Susak

Esténként elsőrendű művészi erők fellépte.

Renée Hallois táncosnő,
Drexler Adolf kórikus,
Denis Liliam amerikai ének. és tánc.
Virágvölgyi Sárka magyar szubrett,
Breda Joseph kórikus,
Rudolfi R. Jargon kórikus,
Santhaly Lucie német sanzonnét,
Gergely Nusi szubrett,
Wirth Lona énekes szubrett,
Nichette Ottilie átváltozó táncosnő.
Végül kitűnő bohózat:
Serenissimus a Varietében.

Kezdeté 9 órakor. Belépti díj 1 kor.

Magyar Vendéglő

Fiume, Riva Szápary, az Adria palota mellett.
Magyar étterem. Kizárólag magyar konyha.

Közvetlen termelőktől beszerelt ma-
gyar borok. Kitűnő villás reggeli.

➔ Mérsékelt árak. ➔

Az átutazó és a helybeli magyarság
találkozó helye. Elegáns vendégszobák
tengeri kilátással kaphatók.

Telef. 11-49 Tulajdonos:
LIBERMANN IZSO

SCHÖN I.

Szépség és hajápolási terme

Fiume. Via del Governo 2 II. emelet.
A legújabb módszer szerinti **arc-
kéz- láb-ápolás** (manicur, pedicur) vil-
nyos **arcmasszás** (vibrations massage)
szemölcslevétel és arcban levő **szőr**
eltávolítása, tyukszemvágás stb. Disz-
fésülések elvállaltatnak.

Fésülések és hajmosások a rendelő
lakásában is elvégeztetnek.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4% netto kamatot

térít meg feleinek.

A tőkekamatadót a bank önmaga viseli.

Bredár Lajos mosoda és tisztító intézet

FIUME Via Lavatoio I. Telef. 988.

Specialista pipere,- kelengye- és
gallér tisztításban.

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül legfőbb vágya,
hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elér-
hesse, megragad minden alkalmat és a legképtele-
nebb dolgokkal keneti arcát. — A legtöbb esetben
saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem
lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi
arcbőrét úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás
kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Gutori
Földes Kelemen aradi gyógyszerész **Margit-Crème**-jé-
vel elért (különösen Francia-és Németországban)
sok embert arra birt, hogy ezt a világhírű, **ártal-
matlan és az arc minden tisztatlansága** (szeptő,
májfolt, kiütések stb.) ellen páratlan és csodálatosan
ható szert utánozzák Természetes, hogy ez senki-
nek sem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének
titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és ké-
szítő s épen azért, mert a titkot soha senkire nem
bizta, hanem minden egyes készítményt maga állít
elő, a Margit-Crème mindig egyforma, annak kidol-
gozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és
biztos. Óvakodjunk tehát arcunkat mindenféleképp
kezegetni és használjunk oly szert, melyet angol ame-
rikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint
egyedül **biztos és ártalmatlan szert az arc szépítésére**
és a szépség megőrzésére. Ez a világhírű szépítő-
szer a Földes-féle **Margit-Crème**, mely már 4-5 napi
használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltűn-
teteti a szeplőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrátkát mi-
tesszert, arc- és kézörösséget. Az arc ideális szép
üde és ifjú lesz s amellet a Margit-Crème teljesen
ártalmatlan.

Ara: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona,
Margit-szappan 70 fillér és Margit poudér (fehér
rózsa és crème színben) 1 korona 20 fillér. Ezen sze-
rek mindegyike külön is használható. A Földes-féle
Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógy-
szertárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék
egyenesen a készítőnek így címezve írni: **Földes Ke-
lemen gyógyszerész, Arad.** Kapható Fiümében:
Babić Hinkó, Catti György, Ernesto Benco drog.
Prodám Johan, Jechel Francesco drog., dr. Mizzan
Adorján, Pavacich Fratelli dr. gyógyszerházakban.

Legnagyobb választék

kész férfi- és fiuruhákban

kifogástalanul elsőrendű kivitelben

: : és jutányos áron : :

STEINMANN IGNÁC

férfiruha-áruházában Fiume Corso 12.

Gilliam G. - Fiume

Via Alessandrina 4.

Raktár az Adria palotában. Interurb telefon 990.

Frissen érkezett Stíriai pulárd, vad,
Bialuga, Orsovai és Elbe caviar valamint
esténként meleg prágai sódar.

Naponta friss zsur-kenyér.

Hirdessen „A TENGERPART“ napilapban!

„A Tengerpart“, január 1-én hetedik évfolyamába jutott és oly elterjedésnek örvend, a
milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

➔ „A TENGERPART“ minden hirdetése eredménynyel jár. ➔

Kiadóhivatal: Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések
is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart“ független és szókimondó irányával szerezte meg
népszerűségét és olvasottságát.